

VIATA CRESTINA

Nr. 7 (415)

Anul XI (2020)

23 Februarie

Să vă iubiți unul pe altul! Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul! (Ioan 13, 34)

PUBLICAȚIE EDITATĂ ȘI DISTRIBUITĂ GRATUIT DE PAROHIA „SF. ARH. MIHAIL ȘI GAVRIIL” - POIENIȚA, COM. VÂNĂTORI, JUD. IASI, PROTOPOPIATUL PAȘCANI

Duminica Înfricoșătoarei Judecăți

Părintele Ioanichie Bălan

A treia Evanghelie care ne pregătește pentru intrarea în Sfântul și Marele Post, este cea de astăzi, a Judecății de Apoi. Singur numele acesta este foarte înfricoșător.

În tot Vechiul și Noul Testament nu este un alt text care să cutremure mai tare pe om ca această Evanghelie ce s-a citit astăzi, pentru că nici suflul omenesc nu va fi cuprins de o frică mai mare decât aceea de la judecată viitoare, când toate faptele lui bune și rele se vor descoperi înaintea îngerilor și a oamenilor.

Dar pentru ce s-a rânduit Evanghelia înfricoșatei judecăți tocmai înainte de intrarea în post? Pentru ca, auzind noi de faptele bune ale celor de-a dreapta și de puterea covârșitoare a milosteniei, să urmăm celor dreپți pe calea milei, iar pe de altă parte, auzind de osânda celor răi și zgârciți de la stânga, să fugim de păcatele lor, că să nu moștenim vâpaia focului de veci. Și această aleasă pregătire pentru judecată se face mai bine ca oricând în vremea Postului Mare. [...]

Două sunt judecățile la care va sta fiecare suflet omenesc: una particulară, când moare omul, și alta generală, la sfârșitul veacurilor. Două sunt și venirile lui Hristos în lume: una ca Mântuitor smerit, când a luat trup de om, a pățimit, a murit pentru noi (Luca 2, 11), și a doua ca Judecător drept, când va veni pe norii cerului cu putere și slavă multă să judece tot neamul omenesc (Marcu 13, 26; Luca 21, 27). Două sunt și căile de judecată: **Mila și Dreptatea**, după cum spune Proorocul David: Mila și judecata voi cânta Ție, Doamne (Psalmul 100, 1), Mila și adevărul iubește Domnul (Psalmul 83, 12). Două sunt și cetele oamenilor la judecată: a celor dreپți, care vor fi judecați după milă, și a celor răi, care vor fi judecați după dreptate, pentru păcatele lor.

Iată, peste câteva zile începem nevoița postului, înainte de a schimba bucatele la foc, să schimbăm zgârcenia inimii noastre în milostenie. Înainte de a ne schimba culoarea hainelor, să ne schimbăm veșmântul răutății noastre.

Veniți, deci, astăzi să urmăm Milostivului Samaritan, Bunului nostru Mântuitor. Veniți să punem început bun, să ieșim la lucru. Să hrănim pe săracii lui Hristos și să mângâiem pe toți necăjiții pământului. Nimeni să nu se întorcă deșert de la poarta noastră, flămând de la masa noastră, nemângâiat din casa noastră.

Smerita cugetare

Să nu te fălești când dai milostenie celui lipsit, nici să te socotești pe tine mai bun decât acela căruia îi dăruiești ceva, ci în orice binefaceri ale tale să fii smerit față de Dumnezeu, fiindcă nu este plăcut lui Dumnezeu cel care săvârșește ceva din mândrie.

SFÂNTUL VASILE CEL MARE

Să învățăm dinilde

Despre milostenie

Starețul Gherman Stavrovouniotul

Cel ce seamănă cu zgârcenie, cu zgârcenie va și secera (II Corinteni 9, 6). Dacă vreun om vine și cere milostenie și eu îi dau cu tristețe ceea ce cere, atunci eu semăn „cu zgârcenie”. Când dau milostenie, să o dau de dragul lui Hristos și cu bucurie.

A fost odată un om bogat și foarte aspru. Într-o zi s-au adunat câțiva săraci și discutau care dintre ei va reuși să smulgă o milostenie din mâna celui om aspru. Așadar, unul dintre săraci i-a dat târcoale bogatului mult timp și i-a cerut insistent să-i dea ceva de milostenie. Și atât de tare s-a supărat bogatul, încât atunci când slujitorii lui scoteau pâinile din cuptor, a luat o pâine și cu mânie i-a aruncat-o săracului drept în față.

Acea pâine a fost motivul pentru care s-a pogorât asupra bogatului mila lui Dumnezeu, fiindcă, după două zile căzând în boală grea, a avut un vis în care se vedea pe sine în situația de a da socoteală pentru faptele lui. I-a văzut pe demoni cum puneau faptele lui rele pe un taler al unei balanțe, iar pe îngerii

cum nu găseau nimic altceva să pună în taler ca să echilibreze balanța decât acea pâine pe care i-a aruncat-o în față săracului.

De aceea, îndată ce s-a făcut sănătos, nu numai că și-a împărțit toată averea săracilor, dar s-a și vândut pe sine pe ascuns rob, iar banii i-a dat milostenie. Pe când lucra la stăpânul său, un aurar din Palestina, puțin i-a lipsit să fie recunoscut de apropiații lui, de aceea vrând să plece din casa stăpânului său, i-a poruncit portarului care era surd și mut ca în numele lui Hristos să deschidă poarta. Și îndată – o, minune! – portarul a fost vindecat și i-a deschis. Așadar, plecând de acolo, și-a petrecut restul vieții cu sfințenie și s-a învrednicit de Împărăția cerurilor.

Relatarea în cuvinte simple a Starețului se referă la viața Cuviosului Petru vameșul care, pe vremea împăratului Iustinian, a fost patrician și guvernator al întregii Africi. Biserica noastră l-a așezat în cetele sfinților, fiind prăznuit în ziua de 20 ianuarie.

Viața liturgică

Ce este „săptămâna albă” și ce alimente putem consuma în această perioadă?

Cătălin Acasandrei | doxologia.ro

În această perioadă **nu se mai consumă carne** (a nu se confunda, deci, cu harți) iar în zilele de miercuri și vineri se face dezlegare la ouă, lapte, brânză și pește. Săptămâna albă are, de asemenea, și un **sens profund pedagogic**.

Pe de o parte, această perioadă îl întărește din punct de vedere duhovnicesc, pe credincios, pentru zilele de post care urmează, fie prin cântările de la strană, fie prin ansamblul rânduieilor liturgice specifice acestei săptămâni. Important de menționat este faptul

că, din ziua de miercuri a săptămânii albe și până în pînă în miercuria Săptămânii Mari se rostește **rugăciunea Sfântului Efreem Sirul** – „Doamne și Stăpanul vieții mele”, însoțită de metanii – o altă formă de familiarizare cu nevoia pe care o vom săvârși de-a lungul întregului post.

Pe de altă parte, înțelegem aceste dezlegări și ca pe o pregătire fizică sau trupească a creștinilor pentru postul care va veni. Îngrijindu-se de cele ale trupului, Biserica îi obișnuiește pe credincioși cu practica postirii (prin abținerea de la consumul de carne), permițându-le, totuși, să se întărească pentru cele 40 de zile în care se vor osteni, cu produse

din lapte, ouă și pește. Albul acestor alimente simbolizează haina luminoasă a postului pe care urmează să-l începem.

Săptămâna albă ne mai amintește și de viațuirea primilor oameni în Rai, unde ei nu consumau carne. Consumul cărnii și al sângelui începe în neamul omenesc abia după momentul căderii în păcat. De aceea, aceste șapte zile sunt și un chip al înălțării, al întoarcerii noastre la starea cea dintâi și în Împărăția Cerurilor.

O altă particularitate a acestei perioade este și faptul că, în zilele de miercuri și vineri nu se săvârșește Sfânta Liturghie, fiind **zile aliturgice**.

Tradiții

Dragobetele, ziua în care „se logodesc” păsările

Otilia Bălinișteanu | doxologia.ro

Deși un obicei originar din sudul României, Dragobetele a ajuns de câțiva ani extrem de bine cunoscut în toate zonele țării, ca o ofensivă autohtonă la sărbătoarea împrumutată a Sfântului Valentin. O răspândire a unei tradiții vechi, pe care etnograful o încurajează, atât pentru frumusețea simbolurilor pe care le reînvie, cât și pentru interesul pe care îl stărnește, an de an, în special în rândul tinerilor.

Demult, Dragobetele nu era o sărbătoare cu dată fixă, celebrarea acestei zile a dragostei și a renașterii naturii variind într-un interval ce începea pe 24 februarie și se termina pe 1 martie, când calendarul popular consemna și ziua babei Dochia. De altfel, în unele legende, Dragobetele apare chiar ca fiind fiul babei Dochia.

Mai apoi s-a sărbătorit pe 24 februarie, dată care coincidea cu sărbătoarea Aflării Capului Sfântului Ioan Botezătorul, însăși denumirea de Dragobete provenind de la numele slav al sărbătorii creștine (Glavo-Obretenia). La început, această sărbătoare era celebrată doar în sudul României, însă după importul Zilei Sfântului Valentin, sărbătorită în Occident și în SUA pe

14 februarie, tradiția s-a extins pe întreg teritoriul țării. „Noi, etnografi, am avut o bucurie. Se vorbește mai intens despre Dragobete, care fusese dat uitării chiar și în zonele în care altădată se sărbătorea. Această generalizare a sărbătorii ne bucură, pentru că dăm o ripostă acelei sărbători de împrumut cu una autohtonă, tradițională”, consideră etnograful Angela Paveliuc Olariu.

În credința populară, Dragobetele reprezenta întruchiparea dragostei. Deloc întâmplător, această zi marca și începutul anului agrar, moment în care întreaga natură renăștea, păsările începeau să-și încropească noi cuiburi, iar ursul își părăsea bârlogul. Iar odată cu natura, reînvia și iubirea. „În ziua de Dragobete, fetele se sculau de dimineață și plecau pe câmpurile din preajma satului, dacă anotimpul permitea acest lucru. Când primăvara era mai calduroasă, plecau în grup, cu multă veselie, să culeagă primele flori ale primăverii. Există credința că acestea sunt florile dragostelor și că din ele trebuie să se facă mici buchete și să se păstreze până la Rusalii, când se făcea o coroniță și se arunca peste casă, lucru care ar fi putut să le spună multe despre o viitoare căsătorie. La un moment dat ajungeau aici și băieții, iar fetele alergau spre sat. Și dacă în această zi

o fată era ajunsă din urmă de un băiat și sărutată, sărutul însemna că deja s-au logodit”, explică etnograful Angela Paveliuc Olariu.

În fond, sărbătoarea ce naștea la îngemănarea celor două anotimpuri, iarnă și primăvară, era legată de tradiția oamenilor de odinioară de a celebra renașterea și primenirea naturii. Ziua de Dragobete era percepută ca o zi în care omul, păsările cerului și pământul care trebuia să primească noile semănături se pregăteau pentru intrarea în anotimpul proștețimii și-al trezirii la o nouă viață. Sărbătoarea de Dragobete a primit diverse denumiri în diferite zone ale țării: „Cap de primăvară”, „Sântion de primăvară”, „Ioan Dragobete”, „Drăgostițele”, „Năvalnicul”, „Logodna sau însoțitul păsărilor”.

Logodna păsărilor și începutul clocitului

Ziua Dragobetelui nu era așteptată doar de tinerele fete, ci și de gospodarii satelor. Aceștia începeau deja să se gândească la semănături, iar această zi le oferea prilejul de a-și asigura, într-un fel, protecția recoltelor viitoare. „De Dragobete se spunea că are loc logodna păsărilor și, de aceea, în această zi gospodarii trebuiau să pună de mâncare nu doar păsărilor din curte, ci și păsărilor cerului, pentru că se credea că în ziua logodnei lor, când se spunea că începe clocitul, dacă păsările vor mânca suficient, acestea nu vor mai produce pagube în recolte tot anul”, explică Angela Paveliuc Olariu.

Credințe populare legate de Dragobete

În satele din sudul României existau mai multe credințe legate de ziua Dragobetelui. Astfel, în această zi se credea că bărbaiții nu trebuie să le supere pe femei, pentru că altfel nu le va merge bine tot anul. De asemenea, tinerii căsătoriți nu trebuiau să se certe sau să-și vorbească urât, pentru a rămâne îndrăgostiți tot anul. Tot de Dragobete, femeile nu aveau voie să coase, să lucreze pământul, pentru ca tot ce urma în noul an agrar să fie cu spor și cu belșug.